

Sygn. akt VII Ka 119/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Tymosiewicz

przy udziale oskarżyciela publicznego st. inspektora pracy Andrzeja Słowika

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2023 r.

sprawy: **R. G. (1)**, ur. (...) w O., syna W. i W. z domu S.

obwinionego z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz niektóre inne dni w zw. z art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz niektóre inne dni

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela Inspektora Pracy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie,

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 9 grudnia 2022r. , sygn. akt II W 2399/22

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 119/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie II W 2399/22

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego J. O.

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

1Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1/ obrazy przepisów prawa materialnego, tj.: art. 10 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 936 zwanej dalej jako u.o.h.) poprzez błędną wykładnię - uznanie, że prowadzenie w placówce handlowej działalności w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, nie wypełnia znamion wykroczenia powierzenia pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu w niedzielę wbrew zakazowi, podczas gdy prawidłowa wykładnia przepisów powinna polegać na uznaniu, że dla korzystania z wyjątku od zakazu, o którym mowa w art. 5 u.o.h., określonego w art. 6 ust. 1 pkt 10 u.o.h. powyższe okoliczności nie są wystarczające, a wyjątek ten znajduje zastosowanie jedynie w przypadku gdy placówka handlowa znajduje się w zakładzie prowadzącym działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki lub wypoczynku,</p> <p>2/ naruszenia przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia wydanego w sprawie, tj.: art. 62 § 3 k.p.w w związku z art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu stypizowanego w art. 10 ust. 1 u.o.h. w zw. z art. 5 pkt 2</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>u.o.h. i uznanie tym samym, iż czyn popełniony przez obwinionego nie zawiera znamion wykroczenia, podczas gdy obwiniony pracodawca w dniu 10 lipca 2022 r. wbrew zakazowi handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedzielę i święta, powierzył wykonywanie pracy w handlu oraz wykonywanie czynności związanych z handlem w sklepie przy ul. (...) w D. pracownikom K. M. i M. R..</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><i>Apelacja nie mogła być uwzględniona.</i></p> <p>Na wstępie stwierdzić należy, że zgromadzone w sprawie dowody Sąd meriti poddał wszechstronnej analizie i ocenie, zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 4 k.p.k. Także przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski jest logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. i przekonująco uzasadnione w pisemnych motywach skarżonego wyroku. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia skutującego uniewinnieniem R. G. (1). Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają powody takiego rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną tam argumentację. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w obszernym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, którą Sąd</p>		

Okręgowy aprobuje i należy jedynie zaakcentować te elementy, które przemawiają za odmową podzielenia stanowiska oskarżyciela publicznego.

Ponadto podkreślenia wymaga stwierdzenie, że przepis art. 6 ust. 1 pkt 10 przedmiotowej ustawy nie jest jasny oraz jednoznaczny a jego praktyczne stosowanie budzi istotne wątpliwości. Przede wszystkim stanowisko skarżącego co do rzekomej konieczności zachowania związku funkcjonalnego polegającego na podrzędności placówki handlowej wobec zakładu prowadzącego wskazaną w art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy skarżącego warunkującej możliwość skorzystania ze wskazanego wyłączenia, choć na pierwszy rzut oka wydaje się zgodna z zamysłem ustawodawcy, to jednakże nie wynika z treści ustawy w sposób klarowny i czytelny. Przepis ten bez wątpienia zezwala na handel w niedziele i święta w placówkach takich jak np. sklepik znajdujący się w muzeum, na uczelni czy na stadionie. Jednakże ograniczenie jego działania tylko do takich, przykładowo wskazanych placówek handlowych oczywistym nie jest albowiem w istocie ustawodawca nie uwzględnił takich przypadków, w których proste przestrzenne i funkcjonalne rozdzielenie działalności i infrastruktury placówki handlowej od tej służącej zakładowi prowadzącemu działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, nie jest możliwe, gdyż działalności te prowadzone są równolegle.

Ustawodawca w art. 3 pkt 1 ustawy wprowadzie wskazał czym jest placówka handlowa, jednakże

jednocześnie nie zdefiniował jednak pojęcia zakładu prowadzącego działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku.

Tym samym nie wykluczono, że jeden z rodzajów działalności (i podporządkowana jej infrastruktura) musi (może) mieścić się w ramach (infrastruktury) innej działalności, wewnątrz niej, służyć jedynie zaspokajaniu potrzeb osób korzystających z zakładu, a nie stanowić odrębnego, niezależnego od tego zakładu bytu. Takiej zależności z dosłownego brzmienia przepisu wywodzić nie sposób.

W niniejszej sprawie obwiniony w lokalu położonym przy ulicy (...) w D. równocześnie, na tej samej przestrzeni, prowadzi sklep oraz wypożyczalnię sprzętu sportowego, przy czym na jego szybie wywieszony był cennik oraz regulamin korzystania z wypożyczalni. Co więcej, lokal ten położony jest jako ostatni w drodze na pobliskie jezioro. Na wszystkie te formy działalności R. G. przeznaczył jeden wspólny lokal i zasadniczo współdziela one ze sobą tę samą infrastrukturę, i choć różna jest oczywiście skala ich działalności oraz przestrzeń de facto zajmowana przez każdą z nich z wyłączeniem innych oraz przestrzeń zajmowana wspólnie przez poszczególne z nich. Pomimo tego, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw aby wywodzić, iż obwiniony nie może skorzystać z wyłączenia przewidzianego w art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy. Przynajmniej jednym z kryteriów wielkość, powierzchniowa czy jakościowa nie mogą mieć w tej sytuacji znaczenia, skoro ustawodawca takich nie przewidział. Nie może mieć

zatem znaczenia, że wypożyczalnia zlokalizowana fizycznie wśród infrastruktury sklepu spożywczego oraz współdzieląca z tym sklepem niektóre elementy tej infrastruktury nie może stanowić argumentu dla skorzystania z wyłączenia przewidzianego w ustawie, tylko z tego powodu, że przeznaczona dla niego przestrzeń jest stosunkowo niewielka.

Zauważyć także należy, że zgodnie z Ustawą z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie „Sportem są wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach” przy czym „Działalność sportowa jest prowadzona **w szczególności** w formie klubu sportowego”. Tym samym bezspornie działalność prowadzona przez obwinionego w formie wypożyczalni sprzętu sportowego była działalnością w zakresie sportu.

Zauważyć również należy, że o ile w przepisach art. 6 ust. 1 pkt 2, 5, 6, 7, 28, 29, i 30 ustawodawca posłużył się pojęciem działalności przeważającej - w rozumieniu nadanym przez art. 6 ust. 2 cytowanej ustawy - nad działalnością o charakterze handlowym, to nie zdecydował się on na taki zabieg w przypadku zakładów prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku. Zakładając zatem racjonalność ustawodawcy, uznać należy, że skoro przewidziane w art. 6 ust. 2 ustawy kryterium ilościowe zostało w przypadku art. 6 ust. 1 pkt 10 pominięte, to musiał

to być zabieg zamierzony, i tym samym adresaci ustawy mają pełne prawo zakładać, że nie ma ono w tym przypadku żadnego znaczenia. W konsekwencji przedsiębiorcy mają prawo odczytywać powyższe jako przyzwolenie dla łączenia działalności handlowej z działalnościami wymienionymi w tym punkcie.

Zatem rozumienie przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy w ten sposób, iż ma on warunkować możliwość wyjęcia placówki handlowej spod zakazu handlu w niedziele i święta możliwością stwierdzenia, iż działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty czy turystyki i wypoczynku ma faktycznie, pod względem funkcjonalnym, przeważający charakter nad działalnością handlową, nie jest uzasadnione ani wykładnią językową, która wszak ma pierwszeństwo naci metodami pozajęzykowymi, ani tym bardziej wykładnią systemową.

Ponadto rolą sądu jest stosowanie przepisów w ich jak najbardziej dosłownym brzmieniu i kształcie, a nie w brzmieniu i kształcie takim, jakim - jak się wydaje, chciał widzieć je ustawodawca albowiem pozajęzykowe metody interpretacji, zwłaszcza wykładnia funkcjonalna i celowościowa, są zazwyczaj nieczytelne dla przeciętnego obywatela, którego przepisy te przecież dotyczą. Także i obwiniony nie może być zmuszony do wydobywania z przepisu takiej treści, która nie wynika z jego litery. Tym samym, zastosowanie w niniejszym przypadku wykładni jedynie celowościowej oznaczałoby w istocie zastosowanie wykładni rozszerzającej, wykraczającej poza literalne brzmienie przepisu co

nie jest dopuszczalne na gruncie prawa karnego i prawa wykroczeń. Skoro ustawodawca nie wprowadził żadnych dodatkowych kryteriów wartościujących, jak przewidziane w innych punktach paragrafu kryterium przeważającej działalności, sąd nie jest uprawniony różnicować sytuację placówek w zależności od skali ich działania na poszczególnych płaszczyznach, powierzchni, obrotów uzyskiwanych z określonej działalności czy od jakiegokolwiek innego kryterium, jeśli placówki te spełniają jednocześnie rolę placówek stricte handlowych i zakładów prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku.

Przeciwko możliwości interpretowania przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni w sposób rozszerzający przemawia wreszcie fakt, iż stanowią one istotną ingerencję w zagwarantowaną konstytucji oraz ustawowo swobodę działalności gospodarczej. Przeciętny obywatel, w tym przedsiębiorca, czytając przepis prawa interpretuje go zazwyczaj językowo, a zatem ustawodawca, ograniczając swobody obywatelskie, powinien formułować te ograniczenia w taki sposób, aby ów przeciętny obywatel mógł zrozumieć, w jakim zakresie jego, prawa zostały ograniczone.

Wobec powyższego mając na względzie zakaz wykładni rozszerzającej przepisów prawnokarnych i nakaz wykładni zwężającej przepisów ograniczających swobody obywatelskie wyrok, mocą którego uniewinniono R. G. (1) od

zarzucanego mu wykroczenia, jako trafny utrzymano w mocy.	
Wniosek	
o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania;	# zasadny # częściowo zasadny w zakresie kary # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wobec podanych wcześniej okoliczności nie uznano za zasadnego postulat o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.	

1OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 9 grudnia 2022 r., sygn. akt II W 2399/22 utrzymano w mocy.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

W ocenie Sądu Okręgowego należało podzielić stanowisko Sądu i instancji co do tego, że obwiniony swoim zachowaniem nie wyczerpał dyspozycji zarzucanego mu wykroczenia .	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
1Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II	Na podstawie art.119§2pkt 1 kpw koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

1PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

0.11.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Inspektor Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	Wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 9

ustalenie, którego dotyczy apelacja	grudnia 2022 r. w sprawie II W 2399/22		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana